

עבודת השבת

פרשת "ויקרא"

ופרנסתו על מנת שיביא בנים ובני בנים שגדולים בתורה ומצוות ואתה ישנת ואכלת ועבדת בשביל עוד פעם לישן ולאכל ובשביל חיי העולם הנשמי ולא לשם עבודת השם ולכן האכילה והשתיה והשנה לא נחשבת לך כמצוה. הדין הוריד אותו לעולם הזה כדי להראות לו מעשה. והראה לו יהודי שקנה אגוזים וכל אגוז עלה לו שני שקלים הבחין היהודי שכל האנשים שקונים הרבה אגוזים בשני שקלים, ומפצחים את הקלפות וזרקים אותם ואת הגרעין אוכלים, קפץ היהודי בשמחה ועלה לו רעיון. אם האגוז עולה שני שקלים שכולל קלפות וגרעין אני יאסוף את הקלפות וימכר אותם בחצי שקל וכך עשה.

במהרה התקבלו סביבו אנשים והתחילו לחזק בשצצק קלפות בחצי שקל... קלפות בחצי שקל. אחר כמה שעות הבחין בו חברו שכלם צוחקים עליו וקרא לחברו הצדה לשיחה ואמר: תאמר לי מה אתה עושה צחוק מעצמך. והיהודי ספר לו את רעיונו. ענה לו חברו טפש שכמותך הקלפות נועדו כדי לשמר את הגרעין שלא יגזק ויהיה טרי ואכיל ואין בהם שום טעם אחרי שאוכלים את הגרעין. ע"כ המשל.

והנמשל כבר ידוע כל האכילה והשתיה והעבודה משולים לקלפות שעוזרות לנו לשמר על גרעין המשול לנשמה שנוכל להיות מספיק חזקים וערניים שנוכל לפרנס את משפחתנו על מנת שנעבד את השם ונקבל שכר על המצוות בעולם הבא. הנשמה היא הגרעין שיוצאת מקלפות הגוף לתת דין וחשבון בעולם האמת ששם אין אנו צריכים יותר לעבד לישן ולאכל כי את הגוף שלנו אוכלים תולעים בקבר כמו שאת הקלפות של האגוז אנו זורקים לפח לכן חשוב מאוד להחשיב את העולם הזה כפרודור שדרכו נכנסים לסלון לעולם הבא ואם כבר נאכל אז נאכל על מנת לשובע ולא לתאוו ולא נרבה שנה ועבודה אלא לצרף עבודת השם בלבד. ואז אותם קלפת יחפכו למצוות שנקבל עליהם שכר ואם ההפך חיי נרד שאול תחתית בעולם הגיהנום במקרה הטוב וכבר נאמר "צדיק אכל לשבע נפשו". ונאמר על דוד המלך "חצות הלילה אקום להודות... ונתלה הכל בבוא עולם ומה שיש לנו לעשות זה רק השתדלות פשוטה שנאמר: "שלח ידך להבדיל על המים והשם יכליד". והנשמה ששמרה תורה ומצוות היא זאת שתהנה מזיו השכינה בעולם האמת.

"כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו" (נצבים ל, ד). שואל הרב דסלר בספרו מכתב מאליהו (עמוד 257): את צווי התורה בסיפא של הפסוק, את המלים 'ובלבבך לעשותו' נתן להבין, שמצוה התורה להפנים את הידיעות אל הלב. אולם הרישא אינה מובנת, מה באור הצווי 'בפיך' איד נתן לעשות בפה? משיב הרב דסלר: "צריך לדעת שכח גדול שמור לפה, ואם האדם מתרגל לדבר דבורים של תורה ושל

"אתם נצבים היום בלכם, לפני ה' אלהיכם:" (נצבים כט, ט) יהודי אחד שעלה לשמים ליום הדין. היהודי בעולם הזה לא שמר תורה ומצוות ואת מרבית חייו בזבז בעבודה אכילה, שתיה וצפייה בטלוויזיה. והיהודי עלה לעולם הבא ונכנס לבית דין של מעלה ובאותו זמן התחיל משפט של איזה יהודי דתי שנפטר יחד אתו מאותו עיר שבו התגורר. היהודי מאד פחד ואמר או ואוי הדתיים האלו צדקו יש בורא לעולם. מה יהיה אתי? כך ערער לעצמו, והקשיב בקשב רב למשפט. הדין שואל את היהודי הדתי שאלות על מעשיו בעולם העשיה. ואמר לו הדתי אני בן שמונים שנה, שלוששים וחמש שנים ישנתי נטו. עשר שנים בליתי עם אשתי ואכלתי, שלוששים שנה עבדתי נטו, וחמש שנים למדתי תורה נטו. וזה הדין המפרט שהציג לדין. אמר לו הדין חזק וברוך יהודי כשר על האכל שאכלת אני יתן לך אלה שנים גז ערן על השנה שישנת אתן לך עוד אלה שנה גז ערן על האכילה שאכלת אני אתן לך עשר אלה שנים בגז ערן ועל הלמוד תורה שלמדת תהנה ממנו עד ביאת המשיח אך לפני הכל יש לך כמה עבדות שעליך לנקות כמה ימים בגיהנום ותחזור לגן עדן לקבל שכר. שמח הדתי וצהל ברוך וברך את הקב"ה. שמע היהודי הלא דתי את המשפט ושמח שמחה גדולה, ואמר לעצמו: כל כך הרבה שכר מקבלים על אכילה ושתיה ושנה, מה חצי מהחיים שלי ישנתי והחצי השני עבדתי ואכלתי עד שמלאו שפתותי מלומר די ונכנס בבטחון למשפט ובצורה גאותנית נתן את פרוט מעשיו בעולם העשיה ודין פסק לו הרבה שנים בגיהנום. היהודי הלא דתי רעם וצעק: "מה זה הפליות. מה יש פרוטקציה לדתיים פה, למה ליהודי הדתי נתנה שכר על אכילה שתיה ושנה ולי נתת ענש על כל זה". אמר לו הדין בנחת כי האכילה שנה והעבודה שלו היתה לשם שמים לשם שיהיה לו כוח ללמוד תורה, ולהשכים לבית הכנסת ולברך על אכילתו, שנתו

הפטרה: "ששון אשתי"

קדשה, דבר זה ישפיע על מהלך מחשבותיו וגם על לבו". הרב דסלר מפנה למחזור, בבאורו למסכת אבות ירדד חיים, על דברי התנא "לא מצאתי לגוף טוב משתיקה" (פרק א משנה יז). שבאר שם שהדבור הוא כוח גופני וכוחו כה חזק ומשמעותי, עד שיש לו כוח להשפיע על השכל. להמחשת כוחו של הפה ועצמותו של הדבור מביא הרב דסלר משל למשאת כבדה שחנתה במורד תלול ולפתע החלה להדרדר לאחור. גם אם נעמדו עשרה גברתנים בעלי כוח רב ונסו לעצור אותה, לא יצליחו, והיא תמשיך להדרדר במדרון. אולם אם יקפץ לתוכה אדם, ויכול הוא להיות שברירי ושוהר, אך יעשה את המעשה הנכון ויפעיל את המנוע וילחץ על הבלם, יוכל הוא בקלות להציל את המצב ולעצור את ההדרדרותה. פיו של האדם משול במקרה זה למנוע, שבכוחו להביא להשבה אל הלב. הדרך לכך, שיעסק בדברי תורה ותקמה, כפי שאמרו חז"ל שאדם נכרא לעמל פה, וזה באור המלים בפרשתנו "בפיו ובלבבך לעשותו". ספר החנוך במצוה רלא מרחיב אודות כוחו של הדבור

וכותב: "אף על פי שאין בנו כח לדעת באי זה ענין תנוח הקללה במקל ואי זה כח בדבור להביאה עליו, ידענו ירדד כלל מכל בני העולם שחוששין לקללות, בין ישראל בין שאר האומות, ויאמרו שקללת בני אדם, גם קללת הדיוט תעשה רשם במקל ותדביק בו המארה והעצר. ואחר דעתנו דבר זה מפי הבריות, נאמר כי משרשי המצוה, שמנענו השם מהזיק בפניו לזולתנו כמו שמנענו מהזיק להם במעשה. וכעין ענין זה אמרו זכרונם לברכה [מועד קטן י"ח ע"א] 'ברית כרותה לשפתים', כלומר שיש כח בדברי פי אדם".

ממשיך ספר החנוך ומוסיף: "כי בהיות הנפש המדברת שבאדם חלק עליוני, וכמו שכתוב [בראשית ב', ד'] 'ויפח באפיו נשמת חיים', ותרגם אונקלוס: 'לרוח ממללא', נתן בה כח רב לפעל אפילו במה שהוא חוץ ממנה, ועל כן ידענו ונראה תמיד כי לפי חשיבות נפש האדם ודבקותה בעליונים כנפש הצדיקים והחסידים, נהירו דבריהם לפעל בכל מה שידברו עליו".

סיפור בהמשכים "הסידור של האם" חלק א.

"הבאתי לך מתנה ליום-הלדתך", קרא ר' יוסף טלר בחגיגות, בהכנסו הביתה. דינה, האשה הצעירה, נשאה אליו עינים שואלות, והוא הושיט לעברה חבילה קטנה. דינה פתחה את העטיפה ואורו עלה בעיניה. "זו המתנה היקרה לי ביותר", אמרה בהפרת תודה, למראה הסדור המהדר שבעלה העניק לה, עם הקדשה הישירה. לדינה מלאו אז עשרים שנה. שנתים קדם לכן, בשנת תרפ"ב (1922), נשאה לר' יוסף. הם התגוררו בעיר נירגה-האזנה בהונגריה. בני-הזוג היו ידועים במעשי החסד שלהם, וביתם היו פתוח לכל נזקק וקשה-יום. דינה היתה ראשונה להתנדב לארגן חתונה לכלה חסרת כל, או לסיע לחסרי-בית. במרוצת השנים נולדו להם שלשה ילדים, יהודית, ישי ועדיה. שהתחנכו אף הם לחסד ולנתינה. החיים השלמים והפורים עם פרץ מלחמת-העולם השנייה. גזרות חדשות צצו מדי יום ביומו. ילדי משפחת טלר סבלו, כשאר ילדי היהודים, מהצקות והשפלות בבית-הספר. כעבר זמן נסגר בית-הספר לפני יהודים. האסורים תכפו ובאו. נאסר על היהודים לשבת בגנים צבוריים. אסור היה לעלות לאוטובוסים ולהפנס לחנויות. המצב הפלכלי החמיר. גם לבחור לא היה לאן. מעט לעת היו גוים נכנסים לבתי היהודים ולוקחים מכל הבא ליד. קבשי רב הצליחה משפחת טלר להתקיים בזכות פרה מניבה, עד שיום אחד לקחו גם אותה. הבן, ישי, היה ילד מכשר ועדין, אהוב על כלם. הוא הבין כי בתנאים האלה נחוץ לו מקצוע שיכול לספק פרנסה, ולמד את מקצוע החיטות. הוא היה אז בן חמש-עשרה בלבד, אך ההחלטה הזאת הצילה את חייו אחר-כך, בהיותו במחנה ההשמדה. ביום שחר אחד, ב-17 במרץ 1944, פלשו הנאצים לעיר. כל היהודים הגלו למשואות. לפה, אמה של דינה, השלכה באכזריות ובפראות למשאית, לעיני דינה וילדיה. היא נחבלה קשה ומתה במקום. מפאן החלה שרשרת של סבל וענווים. הם העברו לגטו, ושם חיו בצפיפות ובתנאים קשים ביותר. אך הגרמנים דחקו לזרו את השמדת היהודים, ויום אחד הגלו דינה, ר' יוסף וילדיהם לרפת שהביאה אותם לאושוויץ. בכל הזמנים הקשים התנחמה דינה בסדור שקבלה מבעלה. היא הצליחה להסתירו ולקחתו עמה לכל מקום. אך בעלותה לרפת לא לקחה עמה את הסדור. אולי לא הספיקה, ואולי הדבר נאסר עליה. באותו יום נמחר נלקחה דינה למשרפות, עם בעלה ובתה הצעירה, עדית, בת השש-עשרה. שני הילדים האחרים, ישי ויהודית, נצלו בנסי-נסים. כמה וכמה פעמים היה ישי בדרך למשרפות, ובכל פעם נצל ברגע האחרון. רוח החסד שספג בבית נשארה איתו גם בתפת. הוא הצליח להגניב שאריות מזון לילדים רעבים במחנה. כמו-כן הצליח בדרכים מתחכמות להניח תפלין מדי בקר, בתוך הבלוק באושוויץ... ההמשך בגיליון הבא!

פינת ההלכות "תפילת מוסף בראש חודש" (סימן תכג)

יד. בשנה מעוברת מוסיפים במוסף 'ילכפרת פשע'. ואם שכח להוסיף זאת, אינו חוזר. ויש לומר תוספת זו עד ראש חדש אדר ב', ועד בכלל. אבל מראש חדש ניסן ואילך אין צריך להוסיף תבות אלה. [ילקוט יוסף שבת פרק ה' עמוד שיב, ועמוד תיח].

טו. יש אומרים שאין לומר במוסף של ראש חדש "את מוסף יום ראש החדש הזה", אך מנהגינו לומר תבת הזה, ואין לשנות מהמנהג בזה. [ילקוט יוסף שבת פרק ה' עמוד תיח].

טז. בנסח מוסף של ראש חדש יש האומרים: זכרון לכלם יהיה. ויש אומרים: זכרון לכלם יהיה, ויש אומרים: זכרון לכלם יהיה, ויש סמך לכל הסבורות הנ"ל. [ילקוט יוסף שבת ה' עמוד תיט].

"יעלה ויבוא בברכת המזון" (סימן תכד)
א. מזבירין יעלה ויבוא בברכת המזון. ואם לא אמר אין מחזירין אותו, שהרי אין חייב לאכל פת בראש חדש, ולא נתחייב כלל בברכת המזון מצד ראש חדש. ואם נזכר קדם שהתחיל בברכת הטוב והמטיב, יאמר שם בלי שם ומלכות ברוך שנתן ראשי חדשים לעמו ישראל לזכרון. והשובח לומר יעלה ויבוא בראש חדש בברכת המזון, יכול לאמרו בהרחמן. [נדיא שמים יצא ידי חובת כל הדעות ויאכל פת בסעודת ראש חדש]. [שבת פרק ה' עמוד שיג].

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוסף בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	חזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאונו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת.נ.צ.ב.ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרש" ועוד..